Ügyszám: 1795/P/2007-3.

Tisztelt …. Úr!

Hivatkozva az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosához 2006. december 6-án érkezett, hivatalomhoz 2007. szeptember 11-én áttett beadványára, melyben a Centrum Parkolási társaság, valamint az Intrum Justitia Rt. követeléskezelési eljárását kifogásolja, az alábbiakról tájékoztatom:

Felhívom a figyelmét, hogy adatvédelmi biztosként a személyes adatok sérelmével kapcsolatos ügyek vizsgálatára van jogköröm, az ügy polgári jogi (követelés jogosultsága, végrehajtási eljárás, az eljárással szemben támasztható kifogás) vetületeiben nincs hatásköröm állást foglalni.

Az Intrum Justitia Zrt., az Intrum Justitia Kft., és más adósságbehajtással foglalkozó cégekkel kapcsolatban nagyon sok beadvány érkezik a hivatalhoz. Az egyes adósságbehajtással foglalkozó cégek adatátvételének jogalapja különböző lehet, attól függően, hogy az alapkövetelés jogosultja maga, vagy jogi képviselő útján próbálja érvényesíteni a követelést, engedményezi a követelést, esetleg az alapszerződésben foglaltak alapján ruházza át követelését adósságkezelő cégnek.

Mindegyik esetben szükséges azonban, – ahogy azt a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. §-ának (1) bekezdése is megköveteli – hogy az adósságkezelő cég adatátvétele és adatkezelése vagy az érintett hozzájárulásán, vagy valamilyen törvényi rendelkezésen alapuljon.

Az adósságkezelő cégek gyakran alkalmazzák azt az általunk már kifogásolt módszert, hogy a hozzájuk egyébként jogszerűen jutott személyes adatok érintettjét, – nem részletezve azt az esetet, amikor az érintett személyes adatai már eleve nem jogszerűen kerülnek az adósságbehajtóhoz – egyéb forrásból származó személyes adatain keresztül keresik meg, zaklatják. Még ha az adósságbehajtó cég az adós alapkövetelésből származó személyes adataihoz jogszerűen jut is hozzá, (a közúti közlekedési nyilvántartásból jogszerű átvétellel, és pl. engedményezéssel) a követelés átruházása nem teremt jogalapot az adósságkezelő cégnek további személyes adatok gyűjtésére, kezelésére. Ez akkor is így van, ha a követeléskezelő szerv az adós „egyéb" személyes adatait nyilvános adatbázisból (pl. telefonkönyv) gyűjtötte. Az Avtv. 8. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a személyes adatok akkor továbbíthatók, valamint különböző adatkezelések akkor kapcsolhatók össze, ha az érintett ahhoz hozzájárult, vagy törvény azt megengedi, és ha az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve teljesülnek.

Egy követelésnek van jogosultja, illetve van kötelezettje. A jogosult kérheti, illetve követelheti az adóstól a tartozás megfizetését, de csak a jogszabályi keretek között. A követelés fennállása nem jogosítja fel a követelés jogosultját, vagy annak nevében eljáró követelésbehajtó céget jogtalan eszközök alkalmazására, a követelés behajtása, vagy annak kísérlete nem járhat a személyes adatok védelméhez való jog sérelmével. A követelés jogosultja a „végrehajtás" során az adóst keresheti meg jogos, vagy jogosnak vélt követelésével, nem keverhető össze azonban a jogi személy adós adata, a cég magánszemély vezetőinek adataival, különösen nem a hozzátartozók valamilyen módon megszerzett adataival.

A követeléskezelő cég tehát „eljárása" során nem léphet túl a jogszabályi kereteken, nem sértheti meg senkinek a személyes adatok védelméhez való jogát, függetlenül attól, hogy az alapkövetelése jogos-e. Az Ön által leírt esetben ugyanakkor több ízben is megállapítható lehet a jogsérelem. Először is a céges telefonszám (akár nyilvános, akár nem) nem használható arra, hogy a cégtulajdonost, mint magánszemélyt a követeléskezelő magánügyeiben megkeresse, mivel ez ütközik az Avtv. célhozkötöttsége elvével. Másodszor jogszerűtlen valamely személy tartozásával kapcsolatban a szomszédnak (vagy bárki másnak) a megkeresése, mivel ezzel az adatkezelő megsérti nem csak az adós személyes

adatait, de a szomszédét is, aki a követelésnek semmilyen formában nem részese. Különös sérelmet jelent, hogy a követelésbehajtó az adós személyes adatait jogosulatlan harmadik személynek (jelen esetben a szomszédnak) továbbítja.

Összegezve a fentieket megállapítható, ha egy szolgáltatónak jogos, vagy jogosnak vélt igénye van valamely kintlévőségének behajtására, a polgári jog meghatározza azokat a jogszerű eszközöket, (pl. fizetési meghagyás, bírósági végrehajtás) melyek alkalmazásával a követelés behajtható lehet. Nem alkalmazhat azonban a szolgáltató, illetve a szolgáltató megbízásából eljáró adósságbehajtó cég olyan eszközöket, melyek alkotmányos alapjogok sérelmével járnak. A követelés jogosultja a hozzá – az alapkövetelésből – jogszerűen jutott személyes adatokat használhatja fel arra, hogy az adóst a követelés megfizetésére felhívja, nem kapcsolhatja azonban ezen adatokat össze máshonnan összegyűjtött személyes adatokkal, ad abszurdum az adós környezetében élő más személyek személyes adatival. Az adósságbehajtó cég ilyen eljárással jogosulatlan adatkezelést valósít meg, amely az adatvédelmi biztos eljárása mellett polgári jogi (személyhez fűződő jogok sérelme), illetve büntetőjogi (visszaélés személyes adattal) következményekkel járhat.

Budapest, 2007. október 11.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila